

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om overførelse af Fødselsanstalten i Jylland til Århus amtskommune.

(Lovforslag nr. 116. Fremsat 5/3 75. Første behandling 11/4 75. Betænkning 22/5 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Erlendsson (FP):

Dette lovforslag betyder en overvæltning af udgifterne ved opretholdelsen af en fødselsanstalt for Jylland, der har status som universitetsklinik med undervisningsmæssige og forskningsmæssige opgaver, fra staten til hovedsagelig Århus amt.

Samtidig opretholdes statens finansiering af fødeafdelingen og neonatalafdelingen ved rigshospitalet. Der er ikke blot tale om en ulige fordeling af de økonomiske byrder, der herved pålægges borgerne henholdsvis øst og vest for Store Bælt. Det vil samtidig ikke kunne undgå at få konsekvenser for Århus universitet med hensyn til den plan, som uddannelsen af medicinske studenter samt den postgraduate uddannelse af læger, der søger deres uddannelse her, vil komme til at betyde. Der bliver nemlig som følge af dette lovforslag et mindre betydningsfuldt patientmateriale på Fødselsanstalten i Jylland efter den nye ordning.

De udenomspatientkategorier, som man kunne ønske indlagt af forskningsmæssige eller undervisningsmæssige grunde, og som der også indtil nu har været på grund af den højere standard, der er på Fødselsanstalten i Jylland, og fordi de ville få en bedre behandling dér, dem bliver der ikke så mange af nu efter den kautionsordning, som indføres. Det er jo sådan nu, at indlæggelsessedler skal tilbagesendes til de respektive amters administration, hvorfra de tilgår den lokale overlæge, der hele tiden med ganske få undtagelser har erklæret at kunne behandle vedkommende patient.

Det har også betydning for patientbehandlingen, at de, der har behov for særligt apparatur eller helt speciel ekspertise, har kunnet indlægges på Fødselsanstalten. Det må antages, at de økonomisk ændrede

forhold ikke her vil betyde nogen større ændring, forhåbentlig.

Men der er også patienter af anden kategori. Jeg kan naturligvis ikke her nævne alle de specielle diagnoser, det her drejer sig om. Det ville være uden mening. Men der er en stor gruppe, som omfatter f.eks. hjertelidelser, sukkersyge og recidivprolaps og meget andet, der kan være tale om. Det vil altid være vanskeligt at sige her, om en henvisning er unødigt, men værdien af en centraliseret behandling manifesterer sig, når resultaterne gøres op på større grupper.

Samtidig skal jeg gentage, at jeg finder den økonomiske ordning for Århus amtskommunes overtagelse af Fødselsanstalten meget dårlig. Det er helt uforståeligt, at nogen amtspolitiker har kunnet ladet sig afspise med en godtgørelse på 7 mill. kr. til oprettelse af de bygningsmæssige forsømmelser, som staten gennem mange år har gjort sig skyldig i, når Århus amtskommune efter overtagelse af Fødselsanstalten skal ofre 35 mill. kr. på at oprette disse forsømmelser eller efter de nyeste oplysninger snarere 40 mill. kr.

Endelig er der tale om årlige driftsudgifter, som pr. 1. april 1975 lå på 20 mill. kr., og for 1975-76 har man i Århus amtskommunes budget regnet med 25 mill. kr. Det er en meget væsentlig økonomisk byrde, der her fra staten lægges over på hovedsagelig et enkelt amt.

Vi har ikke fra mit partis side kunnet stille ændringsforslag til dette lovforslag, for det ville totalt have ændret forslaget, og det må man jo ikke.

Vi vil nøjes med at stemme imod ved lovforslagets tredje behandling.

Gunner Baunsgaard (RV):

Århus amtskommune, har jeg forstået, er indstillet på at overtage og har budgetteret med overtagelsen af Fødselsanstalten.

Vi er for tiden ude for at give nogle opgaver ud til amterne og kommunerne og håber, at de kan klare tingene både økonomisk og administrativt. Vi ønsker jo også i de allerfleste tilfælde, at de kan gøre det uden personaleudvidelse, og det kan måske også lade sig gøre i dette tilfælde. Men vi må ikke glemme, at så fragiver vi også nogle ting på centralt hold, hvor vi så må forvente, der

[Gunner Baunsgaard.]

sker nogle personalereduktioner, når man får mindre opgaver.

Det blev nævnt af hr. Erlendsson, at det beløb, der ydes til Århus amtskommune, de 7 mill. kr., ikke rækker langt. Det rækker dog noget, men vi er da klar over, at der skal bygges, hvis man skal klare opgaverne fremover. Men det kan heller ikke være sådan, at alle opgaver skal have penge med, når der sker en decentralisering, for i nogle tilfælde vil det være sådan, at et område, et samfund, kan have gavn af, en vældig gavn af en institution med et fast personale med arbejdspladser, med købekraft og skatteindkomster.

Vi vil være så optimistiske at tro på, at det forskningsmæssige og uddannelsesmæssige kan sikres for Århus universitet.

Så vil jeg gerne nævne, at jeg i forbindelse med behandlingen af lovforslaget har rejst spørgsmålet om jordemoderuddannelsen. Det er et spørgsmål, som jeg har rejst flere gange helt tilbage fra 1972. Jeg tror, der er løsninger på vej, og jeg vil kun nævne det her, fordi jeg ønsker, at vi skal viderebehandle det i kommunaludvalget under den almindelige del.

Vi vil stemme for lovforslaget ved dets tredje behandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg vil gerne ganske kort sige tak til de partier, der står bag flertalsindstillingen.

Lad mig sige til hr. Erlendsson, der synes, at Århus amt er for beskeden i sine krav, at der er forhandlet med Århus amtskommune, og det er i fuld enighed med Århus amtskommune.

De bemærkninger, som hr. Erlendsson gjorde om patientmaterialet, tror jeg ikke rigtig på er noget, der er reelt, men hvis det bliver reelt, så er det klart, at så må vi se på det problem. I øvrigt så må vi se på det på længere sigt.

Alle de lægelige bemærkninger, hr. Erlendsson gjorde, har jeg ingen som helst mulighed for at kommentere.

Til hr. Gunner Baunsgaard bare dette, at jeg har noteret det, der står i betænkningen, og med hensyn til jordemoderuddannelsen er jeg meget positiv. Sympatien vil jeg godt have, og jeg vil også godt have noget at have den i. Det er det, man skal bruge pengene til.

Erlendsson (FP):

Nej, det er da naturligvis klart, at ministeren ikke kan komme med kommentarer til det lægelige i disse sager, som vi behandler på en mærkelig adskilt måde. For i virkeligheden hører det lovforslag, vi behandlede i går, nr. 184 om sygehusvæsenets deltagelse i uddannelse inden for kliniske fag ved det lægevidenskabelige studium, og de 3, vi i dag behandler, meget nøje sammen, og alle har de det sigte at begunstige København på det øvrige lands bekostning.

Man har talt om, at rigshospitalet er et landssygehus. Med hensyn til fødeafdelingen kan jeg fortælle ministeren og tinget, at der for ét år — det var for 1973-74 — var 7.200 indlæggelser fra landet øst for Store Bælt og 141 fra landet vest for Store Bælt, og da jo indlæggelse og behandling på rigshospitalets fødeafdeling er gratis, men ikke vil være det for eftertiden for indlæggelser på Fødselsanstalten i Jylland, når man kommer op over det beløb, som de 450 kr. pr. sengedag betyder, vil det også sige, at det vil være forbundet enten med meget store ofre for Århus amtskommune, hvis man skal opretholde den samme standard, som man kan opretholde på rigshospitalet ved hjælp af statens midler, eller også vil standarden synke, og det vil blive en anden classes hospitalsafdeling, som ikke vil kunne varetage de opgaver, som hidtil har været den pålagt som universitets- og forskningsafdeling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-4 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

(Lovforslag nr. 117. Fremsat 5/3 75. Første behandling 11/4 75. Betænkning 4/6 75).